

Quarta Jornada Internacional

Reparant el passat

Colonialisme, Crisi Ecosocial i Justícia Històrica

6 i 7 de novembre del 2024

Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona
c/ Montcada, 12-14

Activitat gratuïta amb inscripció prèvia.
Més informació: europeanmemories.net

Idiomes: català, castellà, anglès i portuguès.
Hi haurà servei d'interpretació simultània.

Organització: Observatori Europeu de Memòries de la
Fundació Solidaritat UB (EUROM) i Museu Etnològic i de
Cultures del Món - Ajuntament de Barcelona.

Fourth International Seminar

Repairing the past

Colonialism, Ecosocial Crisis, and Historical Justice

Aquest 2024 celebrem la quarta edició de les jornades “Reparant el Passat. Justícia Històrica i Colonialisme”, una iniciativa impulsada conjuntament per la Regidoria de Memòria Democràtica de l’Ajuntament de Barcelona, el Museu Etnològic i de les Cultures del Món i l’Observatori Europeu de Memòries (EUROM) de la Fundació Solidaritat UB.

Els debats recents sobre els llegats i les conseqüències del colonialisme, així com la seva necessitat de reparació, han donat peu a la creació d’aquest espai de reflexió i diàleg, on els darrers anys s’han tractat diverses propostes i investigacions relacionades amb el futur dels museus, l’espai públic o les polítiques de memòria i reparació.

Enguany, aprofundirem en la relació entre medi ambient i colonialisme, explorant el paper dels museus i institucions científiques en l’explotació de la natura i la fauna, i les seves conseqüències passades i presents.

D’aquesta manera, abordarem com aquest passat colonial es converteix avui en un repte, tant en les formes d’interpretació d’aquestes col·leccions com en les polítiques de reparació, especialment en el context d’una crisi ecosocial més àmplia, que inclou formes de protesta que van més enllà de la qüestió colonial.

En el marc de les jornades, es projectarà el documental Rosinha e Outros Bichos do Mato (Rosinha i Altres Animals Salvatges), que ens apropa a l’exposició colonial de 1934 a Portugal i la seva memòria, seguit d’un col·loqui amb la directora Marta Pessoa.

Dimecres 6 de novembre

17:15-19:15

SESSIÓ I: Medi Ambient i Museus. Mirades des de la descolonització de la crisi

16:30

Registre de participants

Moderador: Lluís Ramoneda (Museu Etnològic i de Cultures del Món)

17:00 h

Benvinguda

- Carles Vicente, director del Museu Etnològic i de Cultures del Món
- Jordi Guixé, director de l'Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat UB
- Raquel Gil, regidora de Memòria Democràtica de l'Ajuntament de Barcelona

- Colin Luoma (Brunel University of London). "Reckoning with Colonial Conservation"
- Josep Maria Reyné Vergeli (Institut d'Història de la Ciència, UAB). "Ikunde, el Centre d'Acclimatació i d'Experimentació Animal de la Guinea Espanyola. Recerca i tràfic d'animals exòtics, plantes i objectes etnològics"
- Martina Muñoz Ramon (Traficants-UB) i Celeste Muñoz Martínez (Traficants-UNED). "Col·leccions colonials als museus de ciències naturals i la seva traçabilitat"
- Paula Serafini (Queen Mary University of London). "Activating the museum: performance actions in the ecosocial crisis"

Dijous 7 de novembre

SESSIÓ 2: Museus, Decolonialitat i Cinema Documental

17:00 – 18:45 h

Projecció del documental Rosinha e Outros Bichos do Mato (Rosinha i Altres Animals Salvatges)

Direcció: Marta Pessoa. Portugal, 2023. Durada: 101 min. VO portuguès, amb subtítols en català

Sinopsi: El 1934, l'Estat Nou Portuguès va exhibir en l'Exposició Colonial Portuguesa a Rosinha, una dona nadiua de la llavors Guinea Portuguesa, que va ser presentada com un trofeu exòtic. Marta Pessoa utilitza les imatges d'arxiu d'aquell esdeveniment per qüestionar aquesta situació. Amplia la seva mirada als objectes de la memòria i els espais de conservació als quals els museus concedeixen protagonisme, revelant una repetició de "Rosinhas" que ressonen a través de fotografies guardades per soldats de les guerres colonials i idees imperialistes que perduren com a animals dissecats.

19:00 – 19:45 h

Col·loqui amb els cineastes Marta Pessoa i Miguel Àngel Rosales

Colin Luoma és professor titular de dret a la Universitat Brunel de Londres, especialitzat en drets culturals, drets dels pobles indígenes i justícia ambiental dins de la justícia transicional.

Josep Reyné Vergeli és llicenciat en Matemàtiques i màster en Història de la Ciència (UAB-UB). Investiga la història del Zoo de Barcelona, centrant-se en el Centre Ikunde a la Guinea colonial.

Martina Muñoz Ramon està cursant el màster en Antropologia i Etnografia a la UB. Investiga la procedència dels elements etnogràfics filipins al Museu Víctor Balaguer i exemplars filipins al Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

Celeste Muñoz Martínez és professora d'Història Contemporània a la UNED. La seva recerca se centra en els estudis africans amb focus en la colonització, el pluralisme jurídic a Guinea Equatorial, la memòria colonial i les reparacions.

Paula Serafini és professora d'indústries creatives i culturals a la Queen Mary University de Londres. Investiga sobre la política cultural i l'ecologia política, centrant-se en l'extractivisme, els moviments socials, l'activisme artístic i les transicions socioecològiques.

Nascuda a Lisboa l'any 1974, Marta Pessoa va estudiar cinema a l'ESTC i treballa com a directora de fotografia des de 1996. El 2013 va ser cofundadora de la productora Três Vinténs.

Miguel Ángel és llicenciat en Antropologia i Enginyeria Forestal, i ha estudiat música (Conservatori de Granada) i cinema (EICTV-Cuba). "Gurumbé. Canciones de tu Memoria Negra" és el seu primer llargmetratge.

Enquesta

Aquesta activitat està cofinançada per la Comissió Europea i per a la seva avaluació sol·licitem que omplis aquesta enquesta. Necessitaràs fer servir la informació que s'indica a continuació. Moltes gràcies per endavant!

Referència del Projecte: I01140481

Tipus d'activitat: Aprenentatge mutu

Títol: Reparant el passat 2024

Data de l'activitat: 6 de novembre del 2024

Durada de l'esdeveniment en dies: 2

Presencial

Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona

